

24 Martie 2024 – Ziua Mondială de Luptă Împotriva Tuberculozei „DA! PUTEM ELIMINA TUBERCULOZA.”

Tuberculoza, o prioritate de sănătate publică în România

În fiecare an, pe 24 Martie comemorăm **Ziua Mondială de Luptă Împotriva Tuberculozei**, pentru a sensibiliza publicul cu privire la consecințele devastatoare asupra sănătății, sociale și economice ale tuberculozei (TB) și pentru a intensifica eforturile de a pune capăt epidemiei globale de TB.

Data marchează ziua din 1882 în care cercetătorul german Robert Koch a uimit comunitatea științifică anunțând că a descoperit bacilul care provoacă tuberculoza, cea mai vindecabilă dintre bolile infecțioase și care, în ciuda tuturor noilor descoperiri, continuă să producă grave probleme de sănătate publică la nivel mondial.

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a propus tema Zilei Mondiale de Luptă Împotriva Tuberculozei 2024 „**Da! Putem elimina TB!**”, dorindu-și să inspire speranța, adoptarea inovațiilor, a accelerării acțiunilor pentru investiții sporite, o absorbție mai rapidă a noilor recomandări ale OMS, și colaborare multisectorială pentru combaterea epidemiei de tuberculoză.

Eforturile conjugate la nivel mondial pentru combaterea bolii, au salvat milioane de vieți din anul 2000 până în prezent totuși, TB rămâne una dintre cele mai letale boli, în fiecare zi peste 4300 de persoane pierzându-și viața din cauza acesteia.

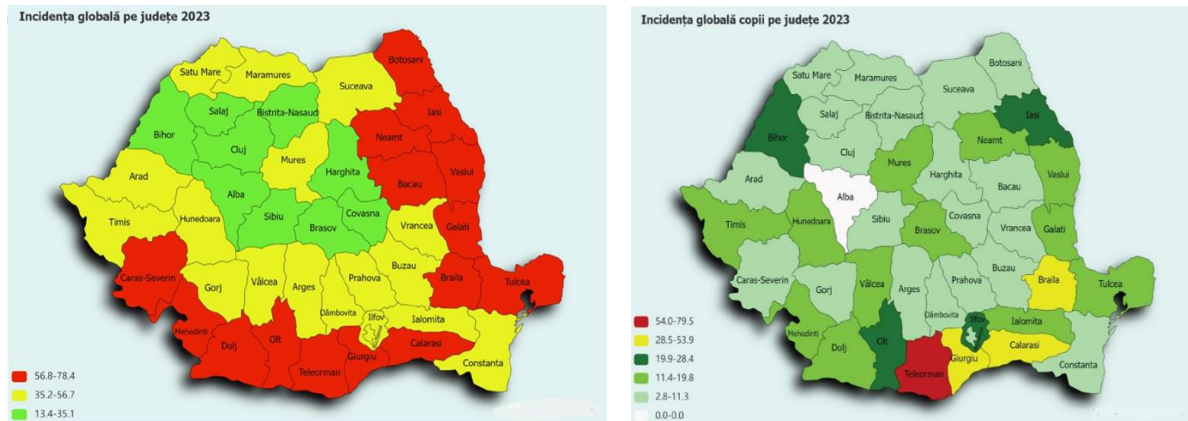
La șaptesprezece ani de la aderarea la Uniunea Europeană, **România continuă să ocupe primul loc privind Incidența globală a TB**, atât în rândul populației adulte cât și a celei infantile.

În ultimii 20 de ani, în România s-au înregistrat progrese importante în asigurarea controlului bolii:

- Incidența globală a TB (cazuri noi și recidive) a scăzut cu 67.7%, de la un maximum de 142,9‰ (30.985 cazuri) în anul 2002 la 48‰ (9143 cazuri) în anul 2023, dar cu o repartizare neuniformă la nivelul județelor (figura nr.1a) evidențiind factorii determinanți în asigurarea controlul bolii, statusul social și adresabilitatea la serviciile medicale de profil;
- Incidența TB la copiii cu vârste cuprinse între 0 - 14 ani a scăzut cu 77.7%, de la 48,1‰ (1.809 cazuri) în anul 2002 la 13.9‰ (429 cazuri) în anul 2023, de asemenea cu o repartizare neuniformă la nivel de județe (figura nr.1b);
- Mortalitatea prin TB a scăzut cu o rată de 63.1% în intervalul 2002-2022, de la 10,3‰ în anul 2002 la 3.4‰ în anul 2022.

Pandemia COVID -19, una dintre cele mai severe din ultimii 100 de ani, a înregistrat printre cele mai înalte rate de mortalitate, a condus la o scădere artificială a numărului cazurilor de tuberculoză înregistrate atât la nivel mondial (cu peste 28%) cât și la nivel național (cu până la 35%), în special în perioada 2020-2022.

Reala problemă de sănătate publică rămâne însă tuberculoza drogrezistentă care, ridică serioase obstacole în controlul TB în întreaga lume. Dacă în prezent în România, TB cu tulpini sensibile are o rată de vindecare de peste 83%, cea cu tulpini rezistente la Isoniazidă și Rifampicină are șanse de vindecare destul de reduse, 42%.

În România, Ministerul Sănătății consideră Tuberculoza o problemă majoră de sănătate publică și ca urmare, activitățile de combatere a răspândirii acesteia prevăzute în Programul Național de Prevenire, Supraveghere și Control al Tuberculozei (PNPSCT) - diagnosticul și tratamentul bolnavilor de TB, controlul contactilor acestora, tratamentul preventiv, activitățile de informare, educare, comunicare și suport social sunt gratuite. Intervențiile incluse în PNPSCT urmăresc asigurarea serviciilor centrate pe pacient, în conformitate cu recomandările OMS.

Controlul Tuberculozei este o problemă globală de sănătate publică iar realizarea țintelor la nivel național presupune o abordare multisectorială, aducând laolaltă atât instituțiile statului, Ministerul Sănătății, alte ministere, PNPSCT dar și organizații științifice, organizații internaționale, organizații nonguvernamentale.

Tuberculoza nu are granițe. Mobilitatea sporită a populației în cadrul regiunii europene impune cu necesitate noi modalități de colaborare a instituțiilor abilitate din toate statele, dimensiunea regională a strategiilor de combatere a TB și colaborarea fiind esențiale.

Finalizarea agendei OMS pentru a pune capăt tuberculozei în zonele de vest, centru și est ale regiunii a devenit mai dificilă, prin urmare necesită mai multă influență politică. Răspunsul la TB trebuie să fie unul sistemic, prin abordarea de modele noi pentru asigurarea serviciilor medicale, a depistării pacienților, aprovizionarea cu medicamente, sisteme informatice pentru colectarea datelor și monitorizarea pacienților.

Readucerea Tuberculozei în centrul atenției politice trebuie să acționeze ca o oportunitate de a „reconstrui diferit”, folosind cele mai noi lecții învățate în pandemie, care să determine adoptarea rapidă a tehnologiei, a noilor tratamente și a celor mai eficiente modele de intervenție pentru combaterea TB în întreaga regiune.

Societatea Română de Pneumologie prin Secțiunea Tuberculoza, se alătură pe deplin acestor demersuri și, prin acțiunile și evenimentele sale științifice, susține inițiativele de eliminare a tuberculozei promovate de PNPSCT, în acord cu agenda Organizației Mondiale a Sănătății.